

Sprogforståelsesvanskeligheder – bh.kl. – 2. klasse

Af: Anne-Mette Veber Nielsen

marts 2023

Hvem er eleverne i denne målgruppe?

Vi har ikke præcise tal for, hvor mange elever med sprogforståelsesvanskeligheder der er i en typisk dansk skoleklasse. Men vi ved, at det er en omfattende og i nogen grad overset udfordring i skolen. Man må forvente, at der i gennemsnit sidder en til to elever med sprogforstyrrelsen DLD i en skoleklasse (fx Norbury et al., 2016) (<https://nvool.dk/sprogforstyrrelsen-dld/>). Derudover vil der være en gruppe elever, hvis sprogforståelsesvanskeligheder udspringer af det sproglige miljø i hjemmet. Elever fra familier med lav socioøkonomisk status, kort uddannelse og lav indkomst har større risiko for at udvikle sprogforståelsesvanskeligheder. Og som gruppe betragtet har elever, der ikke har dansk som hjemmesprog, også en dårligere sprogforståelse på dansk end deres etsprogede jævnaldrende.

Der er altså en relativt stor gruppe elever, som har brug for, at der bliver arbejdet fokuseret med deres sprogforståelse, og det er vigtigt at sætte ind tidligt. Sprogforståelsesvanskeligheder i indskolingen udgør nemlig en barriere for at deltage fuldt ud i både sociale og faglige aktiviteter i skolen og indebærer også risici for langvarige vanskeligheder og negative følger i form af fx sprogforståelsesvanskeligheder i læsning og skrivning, lavt uddannelsesniveau og reduceret livskvalitet.

Hvad kendetegner elever i målgruppen for undervisningsindsatser med fokus på sprogforståelse?

Elever med sprogforstyrrelsen DLD, elever med dansk som andetsprog, der vurderes at have behov for sprogstøtte, og elever, der i tillæg til deres sprogforståelsesvanskeligheder har fx autisme, er alle i målgruppen for undervisningsindsatser med fokus på sprogforståelse. Oftest bliver man opmærksom på elevernes vanskeligheder på en af følgende måder:

- En talepædagog/logopæd har informeret om, at eleverne har sprogforståelsesvanskeligheder.
- Eleverne har ifølge Rambølls sprogvurderingsmateriale til børnehaveklassen (eller et tilsvarende sprogvurderingsmateriale) behov for *en særlig indsats* eller *en fokuseret indsats* inden for området *talesproglige færdigheder* (sprogforståelse, ordforråd, kommunikative strategier). Det vil sige, at eleverne scorer i gul eller rød kategori i deltestene ordforråd og/eller sprogforståelse i den individuelle del.

- Eleverne scorer i 1. eller 2. klasse markant under gennemsnittet på test af sprogforståelse eller del-færdigheder i sprogforståelse. Der kan fx være tale om profilområdet *Sprogforståelse* i Folkeskolens Nationale Overgangstest i dansk læsning i efteråret 2. klasse.
- DSA-vejleder vurderer, at en elev med dansk som andetsprog har behov for sprogstøtte i form af supplerende undervisning i dansk som andetsprog som en dimension i den almindelige undervisning (undervisningsdifferentiering) på særlige hold eller som enkeltmandsundervisning.

En lav testscore er naturligvis ikke ensbetydende med, at eleven har sprogforståelsesvanskeligheder. Derfor skal informationer som de ovenstående *altid* være bakket op af iagttagelser af barnets sprog i hverdagen, fx fra barnet selv, forældre, pædagoger og lærere.

Reference:

Norbury, C. F., Gooch, D., Wray, C., Baird, G., Charman, T., Simonoff, E., Vamvakas, G., & Pickles, A. (2016). The impact of nonverbal ability on prevalence and clinical presentation of language disorder: evidence from a population study. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 57(11), 1247–1257.

<https://doi.org/10.1111/jcpp.12573>